

Проблеми й таланти Кузьмівки

Нехай пробачать мені мешканці й працівники Кузьмівської сільської ради, але свої враження від ознайомлення з розташованими тут населеними пунктами висловлю двома словами: «Села вимирають». Такий висновок зробила, коли почула з вуст сільського голови Михайла Трофимчука: «З початку року на території сільради народилося 5 немовлят, померло 26 громадян». Яка доля чекає ці населені пункти через 15-20 років? Коли поставила це запитання секретарю сільради Валентині Ушаковій, оптимізму в її очах не побачила. Основною проблемою наразі є безробіття. Із 593 громадян працездатного віку лише 95 мають офіційні робочі місця.

- Як же заробляють на життя люди? - поцікавилась у Валентини Архипівни.

- Багато працюють на землі, продають дари лісу, цьогоріч підзаробили добре на чорниці, - відповіла. - Крім того, на території ради відкриті 4 пункти для прийому молока, куди щодня жителі здають його орієнтовно 1300 тонн. Проте ціна за літр - 2,30 грн. - особливого прибутку не приносить. Тому й змушені шукати заробітків у містах України й Росії.

Трудова міграція стає популярною. І це при тому, що на території ради заростають чагарниками майже 3 тис. га розпайованих сільськогосподарських угідь. Якщо залучити потужних інвесторів, можна вдихнути життя в ці населені пункти. Сільський голова готовий співпрацювати з будь-якими ініціаторами з впровадження корисних громадських проектів. Та де шукати тих «дядьків» з великими гаманцями? Створити прозорий інвестиційний клімат у селі – завдання не з легких.

Михайло Трофимчук на посаді сільського голови перебуває з перервами вже 5 скликання. Йому добре відомі проблеми населених пунктів, знає шляхи їх подолання, та не завжди вдається їх локалізувати, зізнається, через брак фінансів, хоч підтримку завжди мають від районної влади. Повсякчас долучається до вирішення проблем громади й депутат районної ради Сергій Каменський. Він і проживає в Кузьмівці, тому добре знає, чим живе рада нині.

- За 6 місяців ц.р. бюджет сільської ради виконали на 152%, - ділиться сільський голова. - Це хороший показник, а посприяв тому проданий в оренду ставок, за який отримали 78 тис. грн. чистих надходжень.

Планують також виставити на аукціон з продажу об'єктів дві незадіяні лазні, що теж принесе певний прибуток у місцевий бюджет. Уже обмірковують питання реконструкції ДНЗ «Пролісок» у Кузьмівці. Є домовленість встановити там 20 енергозберігаючих вікон, необхідно замінити в трьох кімнатах підлогу, а це понад 100 кв. м.

Тривалий час виношував Михайло Григорович ідею звести біля Будинку культури постійну сцену з накриттям. Депутати сільради одноголосно підтримали її, отож на День села, яке святкуватимуть 28 серпня, аматори, вірогідно, виступатимуть уже на новій сцені. У жовтні мають

розпочати реконструкцію освітлення по вулиці Центральній у Кузьмівці, на що кошти отримуватимуть з районного бюджету поетапно. Незадовільною назвав сільський голова роботу виконкому з питань використання землі та реалізації молодіжної політики. Як не крути, а від того, наскільки ефективно працюють у цих напрямках органи місцевого самоврядування, залежить надто багато. Розпайовані, придатні для використання землі з кожним роком все більше заростають бур'янами. І лише залучення інвесторів, вірогідно, змінить ситуацію на краще: люди отримають робочі місця, а сільська рада, хоч і незначні, а все-таки фінансові надходження.

У Кузьмівці нині діє ТзОВ «І.З. Трейд», де власником громадянин Польщі Збігнів Енджейчак Казимир. У 2007 році він почав скуповувати в громадян Кузьмівки майнові сертифікати, наразі вирощує свиней за новітніми технологіями, реалізовує м'ясну продукцію населенню. 5 місцевим жителям надав робочі місця. Планує втілити в життя ідею із закупівлі поголів'я ВРХ, висівати зернові та кукурудзяні культури для його утримання, тож ще декілька осіб зможуть у нього працювати. Приватний підприємець Віталій Радько цього року також уклав договори оренди з тамтешніми мешканцями, які мають на землю державні акти. Планує висівати зернові та садити картоплю на ділянці загальною площею 100 га. Функціонує на території ради ФГ «Довіра», що використовує 42 га землі. Діють тут також три приватні пилорами. Тож не писатиму, що села деградує, проте демографічна ситуація кричуща.

Кращого бажає також робота з організації дозвілля молоді, зокрема залучення її до спорту. У Кузьмівці є два стадіони, тренажерна кімната, спортінвентар, та юнь і молодь фактично не беруть участь у спортивних розвагах. Сільський голова акцентував увагу на пасивності представників молодіжного середовища. Тут досі не діє футбольний клуб, спеціаліст по соціальній роботі з дітьми, сім'ями, молоддю та спортом обізнана в цьому питанні, та зробити бодай щось їй не вдається через байдужість юнаків і дівчат, яких на території ради проживає 200 осіб.

Актуальною проблемою для населення є відсутність хороших пасовищ для худоби. Ті, що є, потребують перезалуження. Та щоб провести його, потрібно прийняти програму покращання угідь, а тому передбачити на це кошти.

Завітавши у Кузьмівку, не могли оминати будинки народних умільців, які представляли свої шедеври на районній виставці «Мистецтво одного села». Українська вишивка – душа народу. Полум'яні маки, фіолетові іриси, пишні грона соковитого винограду, золоте колосся... І чого тільки не створить уміла рука сільської жінки на полотні. Майстриня-вишивальниця Наталія Андрійчук викладає в школі географію та біологію. У неї душа українки, бо ледве прочинили двері в оселю, як поспішила одягти вишивану сорочку, яку гаптувала сама. Душеньку вклала в неї пані Наталія, як до святині ставиться нині, частенько вдягає, ще б пак - це основний атрибут українки.

Вишивані килимки й рушнички, серветки й простирадла, чого тільки немає в доробку рукодільниці. Це ж треба мати в серці таку любов, щоб незрівнянно й палко продовжувати традиції, успадковані від неньки. Це вона навчила її творити на полотні красу, гаптувати. І так майстерно, що очей не відведеш, а зсередики бодай вузлика знайшли. У таких випадках кажуть: «Вішати рушник можна на обидва боки».

Перший виріб Наталія Володимирівна вишила ще юнкою. Пам'ятає, мама не хотіла навчати її, мовляв, ще вистачить того щастя. Проте їй так кортіло вишити бодай маківочку чи пелюсточку ромашки, що поки ненька гаптувала квіти в одному кінці рушника, мовчки шпорталась на іншому. Так і навчилась. Не раз вколола палець, і так, що аж під серцем заніє, та не кидала спересердя улюблене заняття. З дня в день «ворожила» над полотном. Народилась перша квіточка, а за нею інші, вже більш складні орнаменти. Яких лише не придумувала візерунків, що тільки не пробувала перенести на тканину. Особливо вдало виходили рослини. Їх власноруч вишитих картин з рослинами вже прикрашають її біологічний клас. Ніхто й словом не обмовився, що вони затьмарюють усю живу довкола рослинність. Навпаки - це захоплює людей, бо не в кожній школі в кабінеті біології можна побачити вишиванки.

З раннього дитинства перейняли ази вишивки від Наталії Андрійчук її доньки Ольга та Марія. Дівчатка так загорілись бажанням освоїти старовинне народне мистецтво, що слідом ходили за матір'ю, аби навчила.

- Терпіння в мене вистачило лише для Ольги, - ділиться майстриня. – А створювати хрестики на полотні Марію вчила вже бабуся.

Проте хоч би чий це виріб був: донечок чи мами в усіх притаманна якась незрима теплота. Зрештою, відродно вже те, що народна українська вишивка, як безцінний скарб, передається з покоління в покоління. І нехай мине ще століття, це дивовижне мистецтво зажди буде популярним серед людей різного віку.

Мережити на полотні обожнює ще одна мешканка Кузьмівки Катерина Вакуленко. Таке вже українське жіноцтво, любить прекрасне та й годі. І коли виріб дійсно вигаптуваний з любов'ю, то це помічають усі. В оселі Катерини Олексіївни побачила вишиванки в кожній кімнаті. Недарма кажуть: «Хата без рушників, що оселя без дітей». Коли їх багато, то й настрої ніби міняється. Гармонійно поєднані кольори створюють в оселі ауру затишку й тепла. А як красиво, коли на образах – барвисті рушники, у серванті – серветки, ліжко вкрите розкішним, встеленим пурпуровими орхідеями простирадлом, а полиці – яскравими вузькими доріжками. Шкода тільки, що гаптувати часу бракує. Лише взимку береться за улюблене заняття рукодільниця, а весною, літом та осінню - господарює.

Любов до рукоділля в неї від мами. Яскраву імпрезу ця жінка дарувала всім, хто прочиняв двері її оселі, бо тут, як у музеї, було безліч гаптованих виробів. Коли побуваєш у талановитих людей, на душі завжди залишається хороший спогад. Поспілкувавшись із Катериною Вакулко, отримала море задоволення і від розмови з нею, і від її розмаїтих творінь. Жінка ця проста,

та з великим талантом. І не лише у творчості він спостерігається. Катерина Олексіївна присвятила своє життя дітям, адже понад 17 років трудиться в дитсадку вихователем. Працювати з малечою теж треба мати талант і витримку, а Катерина Вакуленко - й те, й інше. Діти, їх погляди на життя, розсудливість часто надихали її творити прекрасне. Зізнається, що експериментувати з голкою є для неї віддушиною, тому й не дивно, що її роботи вражають красою, витонченістю. А для того, щоб втілювати свої творчі задуми, їй багато не треба, - клаптик тканини та розмаїті нитки. Багато фантазує, передати задумане на полотні вдається іноді за тиждень, а буває, клопочеться місяць. Пригадує, колись їй потрібна була вишивана сорочка для виступів у хорі, згапувала її лише за декілька днів. Так. Багато залежить від бажання.

А ще захопилась народною медициною й відкрила для себе її секрети. Нині допомагає слушною порадою односельцям. Ні. Сама ще має сяке-таке здоров'я, хворіє чоловік, про якого першочергово дбає. Дуже любить читати, в будинку вишивальниці є навіть власна міні-бібліотека, де багато цікавих книг. Та часу на них нині надто мало, господарювати наразі повинна за двох. Відпочиває ж, коли випадає вільна хвилина. Та яких у цю гарячу літню пору небагато?

В їх руках народжується краса. Такими словами вирішила розпочати розповідь про Юрія та Валентину Ушакових, які зростили троє дітей, є гарними батьками та хорошими рукодільниками. Скажімо, Валентина Архипівна дуже любить в'язати спицями. Болеро, сукенки, спідниці – усе під силу молодій майстрині. Захопилась цим мистецтвом ще в юні роки, а коли вийшла заміж і пішла в декретну відпустку, в'язання стало її життям. Щодня присвячувала улюбленому заняттю бодай півгодини, плетучи светри для коханого чоловіка. Не менш красивими й зручними виходили й дитячі речі.

- Сплету кофтинку, одягну на донечку, а вона, як лялечка, щаслива, всміхається, - розповідає рукодільниця. І понині в'яже дитячий одяг, щоправда, вже для внучки. Талант і вміння виготовляти з дерева вазонні підставки, карнизи, ліжка, кухонні набори має її чоловік Юрій Хомич. Ази нехитрого ремесла перейняв від батька, який навчив плекати з дерева гарні вироби. І по нині захоплюється цим. Особливого прибутку не має, швидше для себе бере в руки різця. Буває, люди замовляють табуретки чи ліжка - не відмовляє, робить усе так, як того хочуть замовники. Можливо, тому сьогодні про нього чи не в кожній оселі гарно відгукуються. І про донечку у селі доброї думки, бо дівчата порядні й розумні. Найстарша Тетяна – викладач іноземної мови, Валентина буде спеціалістом по соціальній роботі, нині навчається в Інституті розвитку людини «Україна», найменша Ольга закінчила Харківський медичний коледж, працює там за спеціальністю. Гарна родина, чудові батьки, які вихованню своїх кровінок присвятили життя, і не лише працелюбними та людяними вчили бути, а й любов до прекрасного прищепили.

Ольга Лотоцька